

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

VLASTNÍ FILOZOFIE, ANALÝZA STYLU

"MOJE ZNAČKA"

Celková koncepce, typ zákazníka a vize. Kolekce obuvi a doplňků.

Lenka Marková

Plzeň 2014

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Studijní program Design
Studijní obor Fashion design

Diplomová práce

VLASTNÍ FILOZOFIE, ANALÝZA STYLU
"MOJE ZNAČKA"

Celková koncepce, typ zákazníka a vize. Kolekce obuvi a doplňků.

BcA. Lenka Marková

Vedoucí práce: Doc. akad. mal. Helena Krbcová

Katedra designu

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2014

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Duben 2014, Plzeň

.....

podpis autora

Poděkování za cenné rady a podpory při tvorbě této práce, ale i během celého studia patří vedoucí mé práce Doc. akad. mal. Heleně Krbcové. Dále bych chtěla poděkovat mému příteli za pomoc a velkou oporu během celého studia a také této práci. Poděkování přísluší také mým rodičům, kteří mě během studia podporovali a v neposlední řadě také mým drahým prarodičům, kteří nabídli financovat tuto práci.

Osnova:

1. Dosavadní dílo v kontextu specializace	1
2. Téma a důvod tvorby	2
2.1. Definice konceptu inspirace první minikolekce značky	2
2.2. Inspirace	3
2.3. Definice značky – zásady a charakteristika	4
3. Cíl práce	5
3.1. Cílová skupina	5
4. Proces přípravy	6
4.1. Historický vývoj obuvi – primitivní obuv	6
4.2. Spojování svršku s podešví	8
4.3. Vybrané druhy obuvnických konstrukcí	9
4.4. Výsledek rešerše	13
5. Proces tvorby	14
5.1. Kůže	14
5.1.1. Výhody přírodní kůže	14
5.1.2. Druhy kůží	15
5.1.3. Výběr kůže	16
5.2. Dřevo	16
5.3. Kovové komponenty	17
5.3.1. Historie zdrhovadla	17
5.3.2. Vlastní použití zdrhovadla	17
5.3.3. Požadavky a výběr zdrhovadla	18
5.4. Hmoty pro vytvrzení spodní části obuvi	18
5.4.1 Požadované vlastnosti hmoty	19
5.4.2 Experimentování a hledání materiálu	19
5.4.3 Druhy hmot a jejich vlastnosti	20
6. Technologická specifika	23
7. Popis díla	24

8. Přínos práce pro daný obor	27
9. Silné stránky	28
10. Slabé stránky	29
11. Seznam použitých zdrojů	30
12. Resumé	32
13. Seznam příloh	33

1. Dosavadní dílo v kontextu specializace

Třetím rokem magisterského studia se věnuji obuvi a oděvním doplňkům v rámci oboru fashion design. V předchozím bakalářském studiu jsem se zabývala oděvní tvorbou.

Svou závěrečnou práci jsem se rozhodla zaměřit na návrh a tvorbu obuvi, jelikož bych se této specializaci chtěla věnovat i po zakončení svého vysokoškolského vzdělání.

Poslední roky jsem získávala informace o nejběžnějších technologiích a výrobě, zároveň jsem se však ve své vlastní tvorbě zabývala nejrůznějšími technologiemi, které nejsou v každodenní komerční praxi obvyklé.

Studiem návrhářství jsem si ověřila, že touto činností můžeme předměty každodenní potřeby povýšit na objekty s přídavným účelem – estetickým. Tato přídavná funkce by měla být pouze součástí, hlavní složkou objektů, které navrhujeme, je totiž funkce, jelikož obor fashion design spadá právě do oboru užitého umění. Návrháři by tedy měli člověku činit produkt příjemnější při jeho použití.

Ke své práci se vždy snažím přistupovat inovativně a hledat nová, jiná, netradiční řešení, která by vždy měla mít určitý důvod a smysl. Při své práci si vždy určím téma, ze kterého vycházím a kterým se inspiroji. Snažím se, aby každý krok v mé práci byl odůvodnitelný.

Ne vždy je takový postup jednoduchý nebo lépe řečeno – téměř vždy je tento způsob složitější, ale myslím si, že když si vytyčíme pravidla a cíle, pod kterými tvoříme, má pak finální produkt větší smysl a mne samotnou tvorba něčeho nového a neznámého motivuje. Na druhou stranu si člověk musí projít cestou do neznáma, a s tím jsou spojená i různá úskalí, která ho při hledání nového čekají.

2. Téma a důvod tvorby

Jako předmět své diplomové práce jsem si zvolila téma VLASTNÍ FILOZOFIE, ANALÝZA STYLU "MOJE ZNAČKA" Celková koncepce, typ zákazníka a vize. Kolekce obuvi a doplňků. (6 ks modelů)

Tuto práci bych chtěla pojmout jako určitý koncept, způsob myšlení, který by mohl být nástinem mé budoucí práce a značky. Nejdříve se budu snažit definovat určité zásady, které by měly mou práci charakterizovat, a ze kterých bude tato práce vycházet. Současně by měly být definovány určité mantinely, které budou vytyčovat oblast mé tvorby. Stejně tak musí být stanoveny i aktuální směry, které se týkají první kolekce a jejího vývoje.

Při hledání konceptu, na jehož základě vystavím první kolekci, jsem se zaměřila na vývoj trendů soudobé společnosti. Vývoj v jedné oblasti však neprobíhá nezávisle, ale všechny se navzájem ovlivňují, a proto je důležité zaměřit se na pozorování více oblastí lidského působení, nikoliv pouze na jedinou.

Sledováním různých sfér jsem se snažila vyvodit určité tendence, které by mohly mít vliv i na další oblasti našeho života. Člověk se během několika set letého vývoje začíná zamýšlet nad tím, jaká bude nejlepší cesta v odvětví lidské aktivity. Společnost si začíná postupně uvědomovat důsledky svého konání a to, jak může věci okolo sebe ovlivnit.

2.1. Definice konceptu inspirace první minikolekce značky

Snažila jsem se definovat tendence několika oblastí lidského života, a to stravování, bydlení, čerpání zdrojů energií, přístupu člověka k planetě a další.

V poslední době se rozvíjí myšlenka podpory lokálního obchodu, společnost se začíná stavět proti exportu a importu. Touto otázkou se snaží řešit nejen oblast ekonomickou, na kterou teď nechci poukazovat, ale také

ochranu životního prostředí omezením převozů a zároveň čerstvost produktů, zmiňujeme-li potraviny.

Dalším velice často zmiňovaným tématem je používání syntetických látek. Snažíme se omezit chemikálie v největší možné míře.

Vzhledem k rychlosti dnešní doby se mnohem častěji projevují nejrůznější civilizační choroby, které souvisí mimo jiné s nedostatkem pohybu, kterého má člověk v současnosti minimum, a tak se ho snažíme uměle vytvořit aktivitami, které byly dříve přirozenou součástí života.

Stále více se snažíme maximálně využít přírodních zdrojů energie jako sluneční a větrné elektrárny a věnujeme se stavbám pasivních domů, kde se zabýváme kromě přírodních energetických zdrojů i otázkami využitelnosti dešťové vody, stavebním materiálem, který bude sloužit jako přírodní izolant tepla apod.

Všechny vyjmenované tendence se snaží přehodnotit dosavadní přístup v různých odvětvích lidského působení a mají jedno společné – nový postoj, který se myšlenkově vrací směrem do minulosti. Dokonce bychom mohli tvrdit, že se jedná o návrat k projevům primitivních (prvních) společností.

Analýza těchto okruhů mě přivedla k následující inspiraci. Ve své práci se budu věnovat principům a charakteristice prvopočátečního obouvání neboli primitivní obuvi. Z této podstaty budu vycházet a budu se snažit převést k potřebám dnešní doby.

2.2. Inspirace

Primitivní obuv byla vytvořena instinktivně, a tudíž velice jednoduše. Jednoduchost a účelnost bychom také, vzhledem k současné rychlé době, mohli také zařadit k trendům dnešního rozvoje.

Chtěla bych se tedy věnovat co nejjednodušším konstrukcím vycházejícím z prapůvodních bot, jejichž výroba bude mít minimum kroků,

ale zároveň bude reagovat na soudobý vývoj.

2.3. Definice značky – zásady a charakteristika

Výroba by měla být nekomplikovaná a rychlá. Mezi základní charakteristiky mé značky patří používání takových materiálů, které jsou co nejjednodušší pro daný produkt a které bude třeba minimálně upravovat. Což znamená minimum vrstev, minimální podšívání a podlepování, zužování materiálu a další jiné úpravy. Produkty by měly být navrženy tak, aby jejich výroba nebyla zbytečně komplikovaná, což znamená co nejjednodušší konstrukce a minimum švů neboli maximální zjednodušení výroby k zhotovení výsledného produktu.

Dalším typickým rysem, který v podstatě shrnuje předchozí body, je pochopení podstaty daného produktu, čímž můžeme dojít ke kýženému zjednodušení a oprostění se od „zbytečných“ prvků, jež nemají své opodstatnění.

S tímto znakem souvisí použití slov mnou velice uznávaného designéra Sira Johnatana Ivea, jehož práci obdivuji a s jehož myšlenkami se mé myšlení a způsob práce plně ztotožňuje.

„Nejdříve musíte vždy poznat pravou podstatu věci, až potom můžete dojít k řešení, které je nevyhnutelné a samozřejmé. Mnoho lidí si myslí, že jednoduchost je absence propracovaného. Jednoduchost je to, že ve tvorbě pokračujete dál a dál až se dostanete do konečného bodu. Jednoduchost je jakési zanesení smyslu a pořádku do složitosti a komplikovanosti.“¹

¹ <http://www.telegraph.co.uk/technology/apple/9283706/Jonathan-Ive-interview-simplicity-isnt-simple.html>, 13.2.2014

3. Cíl práce

Cílem prvního kroku mé značky by měla být kolekce obuvi, jež bude spojovat tradičně zpracované obuvní materiály, jako je kůže.

V netradičním podání celkové výroby a vzhledu jednotlivých produktů.

Konstrukce by měla být v dnešních dnech považována za inovativní, přestože bude vycházet z dávných principů počátků obuvi.

V rámci těchto prvních kroků předpokládám mnoho unikátních postupů a používání nových prvků, jež nebudou moci být nahrazeny dosavadními průmyslově vyráběnými částmi. Budu se věnovat novým konstrukcím obuvi, v rámci čehož je zapotřebí experimentování a nejasná cesta.

Cílem této práce je dát základ budoucí výrobě, jež by měla být nekomplikovaná a rychlá.

3.1. Cílová skupina

Budoucí zákazníci by měli být lidé, již se nebojí experimentovat a často mohou být inspirací pro další. Tato skupina se nebojí zkoušet věci nové a přemýšlí o produktech, které kupuje. Ocení filozofii, kvalitu a originalitu.

4. Proces přípravy

Mezi dalšími kroky mé tvorby je rešerše doposud existujících konstrukcí a jejich jednotlivý vývoj.

Spojování svršků s podešví patřilo v oblasti výroby obuvi vždy mezi náročné operace v průmyslové výrobě. Tímto textem bych chtěla přiblížit historii obuvi, jež souvisí s její výrobou. Následující popis tedy přiblíží vývoj z rostlinných listů až po dnešní speciální technologie.

4.1. Historický vývoj obuvi – primitivní obuv

Mezi nejstarší ochranu chodidla, která byla pravděpodobně používána v době pravěku, byla takzvaná metoda obalování chodidla a následné připevnění pomocí vlákna. Jako materiál byla používána buď zvířecí kůže, nebo tuhé listy rostlin a stromů, které byly připevněny vláknem, jež mohlo mít původ jak rostlinný, tak živočišný.

Mezi první materiál tedy patřily různé pevné listy, které však byly postupně nahrazeny pevnějším a odolnějším materiálem, jako je zvířecí kůže, do které se člověk také odíval. Postupně bylo toto obalování chodidel zdokonaleno. Materiál se přizpůsoboval tvaru chodidla.

Můžeme tedy říci, že kůže se různě skládala, vrstvila, shrnovala a řasila a k zachování této modelace začalo být používáno vlákno tak, aby tvar byl co nejpodobnější tvaru chodidla.

„Vlákno mohlo být z rostlin, stromů nebo živočišného původu – zvířecích šlach či částí živočišné kůže.“² Můžeme tedy říci, že starověký člověk používal instinktivně švy, aby tvaroval materiál, který se postupně začal podobat samotné obuvi.

První obuv se skládala z jednoho, velice často pak ze dvou kusů materiálu, jež tvořily celek, na který ještě nebyla připojena podešev. Švy byly

² BLATTNER, Max. Everything about shoes. Švýcarsko 2009, 197

umístěny na mnoha místech, například v oblasti nártu tam, kde bychom hledali v dnešní moderní obuvi jazyk. Časté bylo i umístění předního švu do středu této primitivní obuvi. Tento šev začínal pod zánártní kostí, neboli přední opěrné části chodidla, a vedl přes špičku, nárt až do kotníkové části. Zadní šev začínal ve středu pod částí patní a vedl až do zadní části obuvi, kde kryl Achillovu patu. Díky těmto švům dokázali lidé z pravěku dokonale kopírovat tvar chodidla tak, aby se vzniklý obal nevyzouval, a poskytoval tak kýženu ochrannou funkci.

Postupně byl tento obal dále zdokonalován tak, aby došlo k lepší izolaci a docílilo se vyšší odolnosti obuvi. „Na vnitřní části, byly nalezeny pozůstatky srsti, jež byla identifikována jako ovčí vlna.“³

Byly přidávány i jiné zvířecí srsti, které dokázaly zvýšit komfort obuvi a izolovat chodidlo od chladu.

Těmito materiály obuv „vystýlala“. V částech Země s chladnějším podnebím byly objeveny i jiné příklady, kde byla na spodní části ještě dodatečně připevněna kůže se srstí. Toto bychom mohli považovat za prvního předchůdce podešve. Postupně se tedy z jednoho kusu materiálu, který byl neformálně omotán zejména okolo spodní části lidské nohy, stal formovaný předchůdce obuvi, který byl upraven tak, aby měl lepší funkční vlastnosti.

Mezi další prvopočátky patří obuv vyráběná pravděpodobně z palmových listů, které byly speciálně splétány a doplněny kůrou stromů. Zdroje uvádějí, že ochrana chodidel, kterou nosili lidé z doby bronzové, se skládala ze dvou částí, jež byly následně spojeny. Z řecké literatury se dovídáme, že tyto boty byly noseny přibližně v 5. a 4. století před naším letopočtem. Tato informace je doložena nálezem ze střední Evropy. Technika spojení palmového svršku s ochrannou vrstvou z kůry byla provedena podobně jako u již zmíněných, a to pomocí vláken.

Tímto okamžikem začala problematika v oblasti obuvnictví – jak spojit svršek s podešví.

³HALD, Margherthe. Primitive shoes. Kodaň 1972, 14

Úskalí, jež nás nutí podřídít určitým zásadám i design, je konstrukční řešení boty, tedy spojení svršku s podešví. Jeden z nejstarších obuvních typů, který se z těchto dvou částí neskládá, je konstrukce zvaná mokasína. Svršek je střižen z jednoho kusu a „smontován“ jedním švem na patě a jedním v přední části. Časem se začala používat v konstrukci této nadměrně ohebné obuvi i vnitřní vrstva tak, aby svému nositeli lépe padla a zajistila lepší komfort. V dnešní době se však i tato konstrukční metoda komerčně opatřuje podešví.

„Ovšem o největší proslavení v současné době nejpoblárnějších mokasín se zasloužil Diego Della Valle, který pro značku Tod's vymyslel v roce 1979 mokasíny s nopkovou podrážkou. Jedná se o boty, u nichž místo ucelené podrážky najdete gumové „bodláčky““.⁴

4.2. Spojování svršku s podešví

Ke starším způsobům jak připevnit podešev, patří dnes notoricky známé spojovací techniky, jako jsou šití, hřebíčky nebo šrouby. Tyto techniky se však projevíly jako složitější, jelikož je při finální montáži třeba i obuvnické kopyto.

První zmínky o používání obuvnických kopyt pochází již z doby antické, kdy byly používány starověkými Římany. „Tato ve všech sférách velice pokročilá kultura dokonce rozeznávala kopyto levé a pravé. Bohužel do následujících period se tato invence nepřenesla a v mnoho dalších stolecích se obuvnické kopytu na levé a pravé chodidlo nerozlišovalo. Až do roku 1850, kdy byl tento omyl zase napraven.“⁵ Od této doby datujeme používání těchto pomůcek, které při výrobě suplují lidskou nohu. Bez této nezbytnosti bychom si dnešní obuvnický průmysl dokázali jen těžko představit. Díky používání kopyt je zajištěna vysoká pravděpodobnost vyhovujícího tvaru,

⁴<http://www.panskapasaz.cz/blog/mokasiny-dekujeme-za-ne-indianum/>, 27. 3. 2014

⁵ BLATTNER, Max. Everything about shoes. Švýcarsko 2009, 11

který je anatomicky odvozen. Dříve byla kopyta vyráběna výhradně ze dřeva (popřípadě železa), v dnešní době se v průmyslu dává přednost umělým hmotám, které lze v případě potřeby roztavit a použít při výrobě kopyta dalšího. Snižuje se tak průmyslový odpadní materiál.

S prvními kopyty a pevnou kvalitní konstrukcí je spojena průmyslová výroba, a tudíž výroba obuvních stojů. První byly představeny, podobně jako kopyta, v polovině 19. století.

V roce 1925 se v obuvnictví začala používat celuloidová pojiva, která se však po čase stávala křehká, a proto byla rychle vystřídána polyuretany. Záměrem bylo objevit lepidlo, které bude ekologicky stabilní a bude mít stejné nebo lepší vlastnosti než lepidla těkavá.

V dnešní době je značná část obuvi vyráběna strojově. I tyto složité strojové výrobní procesy však musí být stále řízeny lidmi.

4.3. Vybrané druhy obuvnických konstrukcí

Nejstarším typem obuvnické konstrukce je již zmíněná mokasína. Tato konstrukce je vůbec nejstarší, kterou známe. Vyvinula se instinktivně z primitivních bot, tak aby co nejlépe sloužila svému nositeli. Původní mokasínová konstrukce je vlastně podobná ponožce, která chrání nohu, ale nemá ani podešev, ani podpatek. Dnešní typ z tohoto původního vychází, ale je upraven tak, aby jej mohl moderní člověk zcela běžně využívat. Tento druh obuvi může být vyroben několika způsoby – jak s podšívkou, tak bez ní. Svršek může být sešit před natažením, nebo až na samotném kopytě. Tento typ montáže obuvi je velice flexibilní, pohodlný a obuv je lehká, na druhou stranu se nejedná o boty vhodné do obtížného terénu. Většinou se používá na pánské a dámské boty do teplejších měsíců, velice často se s touto konstrukcí setkáme u domácích přezůvek nebo podobné obuvi, u které se neklade hlavní důraz na pevnost a odolnost.

Druhá nejstarší konstrukce, která byla poprvé použita zřejmě v 16. století a používána je dodnes, je do takzvaného rámu. Je uznávána jako jedna z nejkvalitnějších a nejpevnějších vůbec, ale na druhou stranu je velice konstrukčně náročná. Dnes se používá zejména v „celoručně“ vyráběné obuvi, která je velice odolná, a boty vyrobené tímto způsobem prý vydrží na celý život. Není třeba žádných lepidel.

V dnešní době se zřejmě nejčastěji setkáváme s konstrukcí lepenou, jež patří mezi jedny z nejjednodušších. Je také jednoduchá na opravu a levná na výrobu. Používá se u méně vážící obuvi, s čímž souvisí i typ podešve, která je většinou tenká.

Dalším typem sestavení je takzvaná Kalifornie, jež má původ v asijských a arabských zemích. Rovněž se také může používat termín Mandarínská, což jasně dokládá její čínský původ. Avšak během druhé světové války se tato konstrukce stala populární v Kalifornii a poté vůbec v celé Severní Americe, jelikož mohla být vyráběna ženami pro své manžely, kteří byli ve vojenských službách. Na tuto konstrukci totiž není běžně potřebné použití obuvnického kopyta, je postavena hlavně na šití.

Dalším uspořádáním je takzvaný Strobel. Zde se využívá speciálního švu, který sešívá svršek včetně podšívky se stélkou. Tento typ sešití se používá mimo jiné hojně ve sportovní obuvi nebo také u vnitřní vložky u lyžařských bot.

Pružná neboli flexibilní struktura je typem, který se využívá u výroby dětských botiček a sandálů. Jedná se o jednoduché sešití svršku s podešví, jež může na první pohled připomínat konstrukci s okolním rámkem. Tato konstrukce má však více variant. Například prvním krokem je sešití stélky a svršku, tento šev zůstane uvnitř a až poté vzniká sešití celé „ponožky“ s podešví. Používá se také u sportovní a vycházkové obuvi a často také u zdravotnických druhů.

Blakovo šití (nebo také McKayovo) je možnost, pro niž je třeba mít speciální stroj. Bylo patentováno v roce 1858. Tato metoda je hojně využí-

vána místo lepení obuvi. Blakův šev je šit po vyjmutí kopyta. Nejdříve je vše připraveno a urovnáno na kopytě a dočasně přilepeno. Poté je kopyto vy-zuto a švem je prošita stélka, podšívka, svršek a podešev najednou. Tento druh je rozeznatelný tak, že je šev viditelný zvenku podešve. Ne vždy je však tento rozpoznávací prvek určující, jelikož se v dnešní době můžeme u podešví setkat s pouhým dekorativním prvem, jímž je toto prošití, které je vyrobeno před montáží.

Jiným typem sešití je v překladu znamenající příjemné, pohodlné. Svršek u tohoto typu je obvykle z jemné kůže nebo je textilní, stejně tak podešev je často „vyúžená“ chromem činěná kůže nebo nějaký typ zátěžové textilie. Nejdříve se tedy sešije lícová strana svršku (včetně podšívky, je-li) s lícovou stranou podešve, poté se tento šev otočí. Tato konstrukce je často doplněna vatováním či jiným typem výplně a poté vsazena stélka. Používá se na domácí přezůvky, ale i u určitých typů sportovních bot.

Vstříkovaná konstrukce je jednou z nejčastějších v odvětví sportovního obouvání. Avšak kvůli velice drahým metodám a strojům je žádoucí určitý typ obuvi vyrábět v obrovském množství. Zde je zapojen technologický a chemický průmysl, který dokáže namíchat různé druhy hmot, které mohou být do forem vstříkovány. Před nastříknutím takové podešve je ale zásadní svršek a stélku spojit, k čemuž se používá slepovaná konstrukce – Kalifornie, zejména však Strobel. Mezi hmoty, jež se jako podešev nastříkují, patří polyuretany, termoplastické gumy nebo polyvinylchloridy. Existují však konstrukce zcela bez předchozí montáže. Ty se používají u koupací obuvi nebo holínek.

Další podobnou metodou je vulkanizace, jež byla vynalezena Charlesem Goodyearem v roce 1839. Na první boty, které byly vyrobeny touto technikou, byla použita přírodní guma. Tato metoda byla dále vyvíjena, ale vzhledem k dlouhému času vulkanizace není dnes konkurenceschopná. Proto tuto metodu dnes již téměř zcela vystřídala předchozí metoda vstříkování pomocí forem. Zcela vulkanizovaná obuv se vyrábí na speciálních hli-

níkových nebo jiných žáruvzdorných kopytech. Nejdříve se na tato kopyta připraví gumové svršky, které jsou spojeny rozpouštědlem, poté i předvulkanizovaná podešev. Kopyto s gumovými částmi se pak celé vloží do vulkanizační pece, kde je metoda při 130 stupních Celsia dokončena.

Dále zmíním pár vybraných konstrukcí, jež mi přijdou zajímavé, ale nejsou hojně používány jako předchozí. Patří sem například konstrukce Sahara a její různé modifikace. Jedná se o velice jednoduchou konstrukci, velmi podobnou originální mokasíně používané americkými indiány. Sahara má však kořeny na Balkáně, kde se nazývala opánek. Tato obuv je tvořena podešví, jež je o několik centimetrů větší než původní sejmutá z kopyta. Tato podešev je dnes komerčně často vyráběna z polyuretanu a je předem perforována kolem dokola. Svršek je pak připojen velmi často křížkovým švem k podešvi.

Poslední dvě popsané konstrukce se dnes používají velmi zřídka, patří mezi historické. První byla používána již starověkými Římany, potom až od 14. století. Části boty byly spojeny pomocí hřebíčků, které byly časem vystřídány šrouby. Tato metoda byla používána donedávna u vojenských a pracovních bot. Těchto kovových částí bylo zároveň využito jako výztuhy, zpevnění podešve této boty. Svršek včetně podšívky byl natáhnut na kopyto, poté připevněna podešev případně další výztužné vrstvy. Poté bylo vytáhnuto kopyto, vložena stélka a hřebíčky protlučeny skrz všechny vrstvy.

Takto vyrobený pár bot římského vojáka vážil okolo 1,3 kg a vydržel okolo 1000 km pochodování.

Poslední historickou konstrukcí používanou do 30. let je obrácená konstrukce se skrytým švem. Tato metoda byla nahrazena metodou slepovací. Konstrukce byla používána jen pro zavřenou obuv. Charakteristickým znakem pro tuto metodu je velice úzká plochá podešev, která byla z jemnější kůže a měla ve vnitřní části kolem dokola jakýsi zářez podél kraje. Šev spojoval svršek včetně podšívky (z rubové strany) a zářezem skrz podešev. Poté je svršek přetočen a šev je schován uvnitř. Dále je zasunut klének a na-

konec stélka. Tato konstrukce byla používána například u baletních špiček.

4.4. Výsledek rešerše

Při rešerši dnes používaných konstrukcí a vzniku primitivních bot jsem si postupně ujasnila směr své práce – vycházet z jednoduchých konstrukcí prapůvodních bot, které musím přizpůsobit potřebám dnešním.

Následně jsem během rešerše historického vývoje s myšlenkou jednoduché konstrukce s minimem dílů. Některé z modelů jsem se zároveň rozhodla ztuzit experimentálním způsobem – aplikací určité zpevňovací hmoty. V průběhu rešerše jsem narazila na podobný postup, který byl v průběhu vývoje obuvi praktikován.

„Původní američtí indiáni zpevňovali své boty, které měli nazuté, namáčením do mízy stromů kaučukovníku. Po namočení získaly určité zesílení materiálu a prodloužení životnosti.“⁶

⁶BLATTNER, Max. Everything about shoes. Švýcarsko 2009, 211

5. Proces tvorby

Na základě inspiračních zdrojů, kterými jsou prapůvodní konstrukce obuvi, jsem se rozhodla používat klasické obuvní materiály, jako jsou kůže a dřevo, doplněné netradiční zpevňovací hmotou. Kůži jsem zároveň vybrala díky jejím nezaměnitelným a specifickým vlastnostem, které jsou využity v příznačné technologii výroby.

5.1. Kůže

Kůže je unikátní přírodní produkt, který je tvořen činěním zvířecí pokožky. Ačkoliv je v dnešní době používáno nespočetné množství jiných uměle vytvořených materiálů, kůže mezi nimi stále tvoří unikátní a podstatnou část. Po vyčinění kůže má každý druh přirozeně jedinečné vlastnosti. Samozřejmě také záleží na podmínkách, ve kterých byla jednotlivá zvířata chována. Samotné klima, potrava, ale i péče o dané zvíře se na charakteristice kůže podepíší.

Následující vlastnosti pomohou přiblížit, proč ani v dnešní době nemůže být tento unikátní produkt nahrazen syntetickými materiály.

5.1.1. Výhody přírodní kůže

Přírodní kůže je charakteristická póry, díky kterým je tento jedinečný materiál prodyšný. Kůže je přirozeně pružná, čímž umožňuje určité přizpůsobení se, podle žádoucích potřeb.

Na druhou stranu je kůže velice odolný a pevný materiál. Je velice tvárný, netrhavý, s dlouhou životností. Často se kožená obuv mění za novou nikoliv kvůli materiálu, ale kvůli konstrukci, která nevydrží a je narušena časem.

Kůže je velice příjemná na dotek a zároveň vzhledově velice unikátní. Vzhled přírodní kůže je velice obtížně uměle napodobitelný tak, aby náhraž-

ka působila opravdu autenticky. Zároveň se kůže nošením často stává ještě atraktivnější. S určitou patinou, jež je způsobená časem, je často v designu počítáno. Kůže má v neposlední řadě velmi těžko nahraditelnou vůni.

5.1.2. Druhy kůží

Zvířata jsou chována většinou na maso. Velice často tak můžeme kůži označit jako vedlejší produkt. Kůže ze zvířat, jako jsou krokodýli, různí ještěři a hadi, se nazývá exotickou a může být vyvážena a dovážena pouze s licenci. A občas je problém tyto cizokrajné kůže vyvézt i přes to, že licenci vlastníte. Dokument, jenž má exotické druhy ochraňovat, se označuje jménem CITES certifikát. „Tento dokument zajišťuje, že druhy zvířat nebudou ohroženy vymřením v jejich přirozeném prostředí nebo že jsou chována za tímto účelem.“⁷

Kůže následujících zdomácnělých zvířat je užívána běžně:

Velice často používanou kůží je kozina. Tato kůže je velmi jemná a tenká, ale přesto strukturně silná.

Méně používanou je kůže ovčí, která je na omak také velice hebká. Často můžeme vidět tento materiál používaný i se srstí. Velice jemná kůže je jehněčí.

Prasečí kůže patří mezi nejsilnější. Je velice tuhá a má výraznější vzorek, póry jsou viditelné z obou stran. Není tak hojně využívána, jelikož se během zpracování masa vrstva tuku od kůže neodděluje.

Koňská kůže není často využívána, přestože se jedná o obrovské velikosti, kůže není tak silná. Kůže oslů, mezků ani mul se v koželužnickém průmyslu téměř vůbec nevyužívají.

Hovězí kůže neboli kůže z krávy je jednou z nejpoužívanějších kůží vůbec. Používá se jak kůže telecí, tak kůže dospělého skotu. Telata jsou krmena pouze mlékem a růstovou potravou a jsou stará do 4 měsíců. Teletina

⁷BLATTNER, Max. Everything about shoes. Švýcarsko 2009, 94

je mnohem jemnější než hovězina a má drobnější vzorek. Na rozdíl od teletiny je hovězina hrubší, má mnohem větší póry a výraznější vzorek. Hovězína je velice silná kůže, která se liší ještě tím, zda je z vola, býka nebo buvola.

Dále je používána kůže z nedomestikovaných zvířat, jako jsou zajáci, vysoká zvěř, antilopy, lišky nebo klokani, ale kůže těchto zvířat není používána tak běžně. Další skupinou jsou plazy a ještěři, jejichž kůže je často velice silná a je tvořena rohovitými šupinami. Mnoho druhů této skupiny je chráněno. Ještě výjimečněji se používají kůže ryb a ptáků. U většiny těchto druhů je k použití potřebný již zmíněný certifikát CITES.

5.1.3. Výběr kůže

Hovězí kůži jsem si pro svoji tloušťku a tuhost vybrala na použití svršků. Běžně je zvykem kůži vyztužovat, podlepovat a podšívát tak, aby došlo k požadované tloušťce, tuhosti a pevnosti materiálu. Mým cílem je kůži minimálně upravovat, proto mi tento druh kůže vyhovuje nejvíce.

5.2. Dřevo

Kolekce je tvořena obuví, jež je doplněna dřevěnými klíny. Dřevo je celkem běžně používaný materiál v oblasti obuvnictví. Jedná se o snadno dostupný přírodní materiál, který lidé široce využívají po celou dobu své historie jako snadno dostupnou surovinu.

Klíny jsou vyrobeny z dřeva bukového. Je tvrdé, málo pružné, poměrně pevné. Barvu má světle hnědou až narůžovělou. Je stejnorodé a husté. Bukové dřevo se výborně a čistě obrábí. Používá se v nábytkářství, na ohýbaný nábytek i na krájení dýh.

5.3. Kovové komponenty

Výrazná součást obuvi, jež provází celou kolekci obuvi, jsou zdrhovadla. Zipy jsou poměrně složité mechanismy, díky nimž lze pevně a velice přesně spojit dvě části dohromady.

5.3.1. Historie zdrhovadla

Vynález zdrhovadla byl patentován okolo roku 1914 švédskoamerickým inženýrem elektrotechniky Gideonem Sundbackem. V roce 1914 vyvinul Sundback kovovou verzi, která fungovala velice podobně jako dnešní typy- na základě do sebe zapadajících zoubků. Každý zoubek měl na svém konci jakýsi důlek a oproti němu na vrchní straně hrot, který zapadá do navazující prohlubně, jenž je ve spodní části protějšího zuby. Zoubky jsou pravidelně rozmístěny na určitém podkladu, jenž je většinou tvořen nějakou tkaninou. Oba pásy zoubků jsou sdruženy pomocí takzvaného jezdece s kanály ve tvaru písmene Y. Po propojení zoubků je není možné od sebe vymanit, jelikož mezi sebou nemají žádnou vůli.

5.3.2. Vlastní použití zdrhovadla

Toto unikátní spojení je velice pevné, a tak jsem ho ve svých návrzích použila zároveň jako součást konstrukční. V běžných konstrukcích je ke spojení ve spodní části pod stélkou používáno buď lepení, nebo šití. Já jsem toto spojení aplikovala nejenom v běžných partiích obuvi, jako je v okolí nártu a v části patní tak, aby bylo možné obuv pohodlně nazout, ale také v části spodní, jako součást konstrukčního řešení.

5.3.3. Požadavky a výběr zdrhovadla

Jelikož tvoří tento kovový komponent poměrně důležitou součást návrhu, snažila jsem se sehnat zip co nejkvalitnější, ale zároveň vzhledově atraktivní.

Po rešerši českého trhu jsem byla nemile překvapena, jelikož v Česku je možné zakoupit dvoucestný zip pouze s jezdcí, které nejsou stejné.

Další mínus byl jediný možný dostupný tvar části, za kterou se jezdec „tahá“. Mým záměrem bylo totiž použít právě tuto část jako místo, kde bude použito logo značky, což by nebylo možné.

Další nevýhodou českých dvoucestných zipů byla v kovové verzi jediná barevná možnost, a to staromosazná.

Po rešerši českého trhu jsem se rozhodla pro objednání zipů ze zahraničí. Nakonec jsem zvolila italskou firmu Raccagni, u které je možné zvolit podle svých představ v podstatě každý komponent zipu. Výběr zipu je možné ovlivnit tvarem a velikostí zoubků, materiálem pentle, tvaru jezdcí a samozřejmě také již zmiňované části na posouvání zipu, to vše v několika barevných kovových variantách.

5.4. Hmoty pro vytvrzení spodní části obuvi

Výběr tohoto materiálu byl časově i logisticky asi úplně nejnáročnější. Za prvé díky tomu, že použití podobného materiálu k tomuto účelu je velice netradiční a také proto, že jsem s takovými materiály měla doposud jen minimální zkušenosti.

Nejdříve jsem si určila, jaké vlastnosti by daný materiál měl mít, a poté následovalo hledání dostupných materiálů. Materiály v malých množstvích bylo komplikované sehnat, jelikož u mnoho dodavatelů jsem se setkala jen s možností odkoupení pro mě obrovského, pro průmysl běžného, množství.

5.4.1. Požadované vlastnosti hmoty

Návrh je inspirován konstrukcí primitivních bot, skládá se ze dvou částí, které pokrývají chodidlo z vrchu a zároveň i ze spodu. Záměrem bylo pokrýt spodní část hmotou, která spodní část zpevní. Díly obuvi jsou spojeny zipem, který jsem chtěla zachovat viditelný, a tudíž by hmota měla být průhledná.

Dále tato hmota měla být elastická tak, aby se přizpůsobila pohybu chodidla při chůzi.

5.4.2. Experimentování a hledání materiálů

K průběhu experimentování vždy patří zkouška a hledání materiálů, které se často k danému účelu zcela nehodí nebo splňují jen částečně požadované vlastnosti.

Během hledání materiálů jsem vyzkoušela především hmoty, které jsou dostupné v menších množstvích, a častokrát jsem byla nucena koupit mnohonásobně větší množství materiálu, u kterého jsem nebyla přesvědčená, že ho opravdu použiji.

Největším problémem u zkoušených materiálů byla takzvaná viskozita. Jelikož bylo mým záměrem pokrýt kůži vrstvou tak, aby měla ztužovací a upevňovací účinky. Mnoho materiálů se totiž jevílo dostatečně husté, ale po aplikaci během tuhnutí tyto materiály okapaly, a vytvořily tak velice slabou vrstvu.

Na druhou stranu jsem zkoušela nanášet hmoty velice pastózní, které vytvořily dostatečnou vrstvu. V tomto případě jsem zase narazila na problém estetický. U těchto hmot s vysokou hustotou byl problém jak kontrolovaně tuto hmotu na velice čistý tvar nanést.

5.4.3. Druhy hmot a jejich vlastnosti

Z počátku jsem testovala přírodní látky jako latex bez gumárenských

příprav, které díky vlivu světla a kyslíku podléhaly degradaci. Změnily barvu a konzistenci, začaly praskat.

V druhé fázi jsem se přiklonila ke kaučukům upravovaným, jež budou blíže splňovat požadované vlastnosti.

Mezi prvními jsem vyzkoušela namáčecí silikon SC 4188, který se zpočátku jevil jako ideální. Tato hmota se používá pro ochranu elektronických součástek. Tato látka je tixotropní, což je vlastnost, která se stala během testování klíčová.

„Tyto látky mají v nevytvrzeném stavu díky tixotropnímu chování omezenou stékavost i na vertikálních površích. Umožňuje tak tvorbu výrazně tlustší vrstvy.“⁸

U namáčecího silikonu se tato vlastnost jevila velice výhodná u malých vzorků, avšak už zpočátku bylo znepokojující lehce mléčné zabarvení, které se jevilo při nanesení látky na menší vzorky stále transparentní. Po zkoušce na větší ploše – namočení celé makety obuvi – se tato transparentnost velice snížila, což bylo nežádoucí.

Další hledání tedy směřovalo k látkám nikoliv transparentním, ale čirým, které mají podobné vlastnosti připomínající sklo – tedy hmota čirá.

Další látkou tedy byl dvousložkový silikonový kaučuk RTV 615. Při konzultacích použití tohoto materiálu jsem byla upozorněna, že je to látka stékavá, která však během 24 hodin postupně vytvrzuje. Zakoupila jsem tedy látku s vidinou experimentu, který spočíval v testování pomalu vytvrzující se hmoty. Bohužel i po šestihodinovém vytvrzování, poté namočení vzorku začala tato hmota skapávat a na kůži do úplného zaschnutí nezbylo téměř vůbec nic. Mé další hledání tedy směřovalo k hmotám, které je možno přidáním tixotropního činidla přeměnit na netekoucí.

U této testované hmoty jsem našla na stránkách mezinárodního výrobce možnost použití „tixopřísady“ RTV 615 B, kterou však v Čechách nelze sehnat, ani v menším množství ze zahraničí objednat.

⁸<http://web.elchemco.cz/silikonovy-neroztekavy-tixotropni-kaucuk-rtv-ochranu-desek-plosnych-spoju-elektroniky-elektronickych-soucastek-vlhkosti-sc4188.php>, 13. 3. 2014

Zaměřila na hledání jiných transparentních kaučuků, které mají možnost být namíchány tixotropním činidlem.

Mezi další transparentní silikony patřil silikon od firmy „ACC Silikones“ MM 242 s tixotropní přísadou MM TA3, kde mi výhradní distributor pro Českou republiku sdělil, že požadované činidlo nemají a v dohledné době nebude.

Během hledání čirých silikonů se mi zdál až neuvěřitelný fakt, že výrobci uvádějí možnost nestékavosti látek za použití činidla. V Čechách se mi je sehnat po kontaktování tří různých společností nabízejících podobné hmoty nepovedlo. Při hledání jsem narazila na jednatele společnosti, který dokonce kontaktoval konkurenční firmy, které mu již hlásily, že u nich jsem již také bezvýsledně sháněla.

Jako další krok jsem se obrátila na českého výrobce silikonů „Lučební závody Kolín“. Mezi nabídkou této společnosti byla jediná čirá hmota Lukopren N 1000. Jediné doporučení od výrobce pro omezení stékavosti bylo přidání plnidla, ale tím by ztratil svou čirost.

Nabídnuty mi od této firmy byly také pastózní transparentní tmely, které jsem po zkouškách shledala příliš pastózní, tudíž vzhled po nanesení nebyl přijatelný.

Od poradenského centra společnosti „Lučební“ jsem obdržela mimo jiné radu, že pastózní tmely lze ředit ředidlem, ale poté mají zápach aromatického rozpouštědla. S podobným negativním výsledkem na tom byla i tekutá guma „Plastidip“ od amerického výrobce, který je, stejně tak jako klasické ředidlo, velice aromatický.

Po těchto pokusech jsem se znovu zamyslela nad konceptem návrhů a hledání zaměřila na hmoty, které na kůži vytvoří ochranný film a které zajistí zpevnění a zesílení povrchu, tak aby byla obuv nositelná.

Po rešerši jsem zkusila aplikovat na kůži určený akrylátový lak pražské firmy CHEDS. Po několika aplikacích byla kůže dostatečně zpevněna, ale po větší mechanické zkoušce začal tento lak nepatrně bělat a tvořit se ma-

linké prasklinky, což mne odradilo.

Jako další jsem vyzkoušela látku na ochranu elektronických součástí. Z technického listu vyplivalo, že by měla na povrchu vytvářet tvrdý, stabilní, pružný a otěruvzdorný film se špičkovou adhesí.

Po nanesení několika vrstev a zhruba 24 hodinovém schnutí jsem vzorek vyzkoušela. Vykazoval výborné elastické vlastnosti, takže se ani po velké mechanické zátěži jakkoli nedeformoval. Navíc lesklý povlak vypadal opticky velice atraktivně.

Po dlouhém experimentování, shánění a dlouhých hledání té správné hmoty, výrobců a kontaktů jsem byla v tuto chvíli ráda, že jsem došla k určitému kompromisu, který oproti původnímu záměru nanést silnější vrstvu čiré hmoty možná zajistí o něco málo stabilnější a méně komfortnější řešení, na druhou stranu je možné, že je vhodnější pro tento typ designu.

Hmota, jež jsem hledala asi většinu času, tedy čirá a zároveň tixotropní, se totiž na botu navázala v silné vrstvě, což způsobovalo mírně sportovní nádech. A právě u tohoto sportovnějšiho vzhledu si nejsem jistá, jak by byl kombinovatelný pro návrhy obuvi s vyššími podpatky. Na druhou stranu věřím, že by bylo možné tixotropii neboli onu „stékavost“, ovlivnit množstvím přidaného činidla tak, že by bylo možné nanášet v menších vrstvách než látku, kterou jsem při testování používala a zakoupila už jí jako tixotropní.

6. Technologická specifika

Zvolit správnou technologii výroby bylo u této konstrukce velice důležité. Jedná se totiž o potažení složitých ploch kůže, která je záměrně zvolena silnější, než je při běžně pro výrobu bot obvyklé.

Ze začátku jsem sejmula přesný stříh, poté na obě části obuvi všila zdrhovadlo a až následně „natahovala“. Tento postup ale nefungoval, jelikož kůže je za určitých okolností tvárný a přizpůsobitelný materiál, což se o zdrhovadlu v žádném případě říci nedá. Při tvarování se jednalo o náročné plochy, kterým se kůže přizpůsobila, avšak zip se v určitých místech „krabatil“. Práce se zdrhovadlem musí být velice přesná, a tak bylo nutné technologii změnit.

Kůži jsem tedy na kopyto v prvním kroku „natáhla“, poté přenesla přesné rozměry požadovaného tvaru a nakonec do natvarovaného trojrozměrného skořepiny všívala zip.

Všívání zipu muselo být velice přesné, jelikož obě poloviny předem vytvarované kůže musely přesně sedět. Když poloviny nebyly přesné, nebo byl zip naopak nepřesně všit, docházelo v této části ke krabacení zipu.

Velice důležité bylo také našít zip do stejných míst na obě poloviny tak, aby nedocházelo ke kroucení zipu. Někdy stačilo posunout zip jen o jeden či dva „zoubky“, aby zip procházel rovně.

Vzhledem k tloušťce zvolené kůže a velkým tvarovým rozdílům vybraných kopyt se tvarování kůže stalo jedním z nejsložitějších kroků realizace, která vyžaduje dostatek předchozích zkušeností s tvarováním tohoto přírodního materiálu. K tomuto faktu bych ještě podotkla, že každá kůže jako přírodní materiál má nestejně vlastnosti v celé své ploše, takže je velice důležité, jakým směrem se kůže vytahuje a jaká část připadne na který tvar kopyta. I u tak malé plochy jako polovina pláště kopyta se mohou vyskytovat velice rozdílné vlastnosti.

7. Popis díla

Celá kolekce je vystavěna poměrně minimalisticky. Využívá unikátní konstrukce, která je neměnná a je pouze variována ve smyslu použití kopyt a spojení s klíny nebo potažení celé konstrukce včetně klínů. U jednotlivých modelů můžeme mluvit o kotníčkových typech obuvi, jenž se liší ve tvaru ořezu v oblasti kotníků.

Design je velice jednoduchý a staví na stejných konstrukčních principech. Forma je redukována tak, aby bylo dosaženo maximálního efektu jednoduchosti jak v provedení, tak v designu a celý koncept nebyl rušen jinými detaily. Důležitá je v kolekci čistota tvaru, která není rušena „bezdůvodnými“ prvky.

Svršky jsou tvořeny skořepinově přetvarovanými díly, jež jsou spojeny zdrhovadlem. Zdrhovadlo je u čtyř modelů dvoucestné, u dvou modelů jsou použity na jedné obuvi vždy dvě jednocestná zdrhovadla. Jezdec doplněn visačkou s logem.

Tvary klínů jsou voleny do kontrastu svršků. Hranolovité sokly nenavazují na oblé tvary kopyt, ale jsou geometricky řezány tak, aby se opticky narušily celistvost a jednoduchost svršků.

Jednotlivé návrhy kolekce gradují. Je navržena tak, aby v ní byly zastoupeny modely jak klasičtější, tak méně tradiční.

Kolekce je navržena na tři kopyta s rozdílnou výškou podpatku. Obuv s nejnižším podpatkem výšky jednoho centimetru se řadí mezi tradičtější. S výškou tohoto podpatku jsou v kolekci zastoupeny dva modely.

První pár je doplněn dřevěným podpatkem vysokým jeden centimetr. Podpatek je netradičně seříznut tak, aby se začlenil do vzhledu kolekce. Tento pár se tak řadí mezi nejklaštější design celé kolekce.

Stejně kopyto je použito u modelu, jehož klínek je potažen. Svršek sahá na nártové části výš než v oblasti paty.

Kopyto, jemuž náleží sedmicentimetrová výška podpatků, je použito na

výrobu dalších dvou modelů. První z těchto modelů je opatřen klínem, který je opracován „geometricky“ tak jako ostatní klíny kolekce. Jelikož je tento klín potažen kůží, tvarově navazuje na tvar kopyta. Celá obuv je tak tvořena, jako u ostatních modelů, dvěma částmi kůže, jež jsou tvarovány přesně tak, aby dokonale kopírovaly tvary objektu. Kůže je ořezána tak, aby při menším zkoumání bylo patrné použití dřeva, které doplňuje kůži v kolekci.

Druhý model pak patří k extrémnějšímu typu této kolekce. Klín vychází ze stejného tvarosloví jako ostatní v kolekci, ale přesahuje tradiční místa, kam obvykle klín sahá. Zasahuje až do patní části svršku. Tvar klínu je diagonálně „řezán“ plochami tak, aby tvarově působil čistě, nerobustně, ale měl stále dostatečnou podpůrnou funkci.

Třetí typ kopyta, který na výrobu obuvi používám je s podpatkem výšky jedenáct centimetrů. První model je podobně jako u předchozího typu obuvi kůží potažený téměř celý. Klín tedy tvarově navazuje na tvar kopyta, nezasahuje klasicky až pod patu, ale je „seříznut“ tak, aby vzhledově zapadal do kolekce. Díky tomuto „ořezu“ můžeme nahlédnout do vnitřku obuvi, která je stejně jako u ostatních modelů tvořena dřevem.

Poslední typ obuvi, jehož klín má výšku jedenácti centimetrů, je ze všech modelů nejextrémnější. Tento model je tvořen diagonálně „osekaným“ klínem, který podobně jako u modelu s nižším podpatkem zasahuje až do oblasti svršku.

Všechny páry obuvi jsou označeny logem značky, které je vyraženo na kožené visačce upevněné na jezdcí. Logo značky vyplívá z mého jména, zároveň může připomínat anglický výraz pro slovo „značka“, rovněž je v názvu použito písmeno „l“ což, může připomínat člen určitý používaný ve francouzském jazyce. Mezi písmenem „l“ a slovem „mark“ je použit symbol, který může připomínat stylizovaný symbol obuvi, nebo také apostrof, což značí podobnost s nahrazením určitého členu ve francouzském jazyce.

Zpevňovací hmota je nanášena na obou párech s nejnižšími podpatky, dále na obuvi se střední výškou klínu a na vysoké s klínem krytým. Zbylé

dva páry jsem vzhledem k udržení rozmanitosti kolekce nepokrývala.

8. Přínos práce pro daný obor

Minikoleckce je designově i konstrukčně zaměřena minimalisticky. Celý koncept se opírá o myšlenky počtu kroků ve výrobě a otázky, které se týkají podstaty a důvodu dalších kroků. S tímto souvisí výběr materiálu, který je nutno pro daný účel minimálně upravovat. Tím je myšleno vyztužovat, podlepovat, tenčit či jinak přizpůsobovat.

Jedná se o studii, která díky experimentování poukazuje na možnost redukce a hledání pouze podstatného pro určitý účel.

9. Silné stránky

Ráda objevuji nové a neobvyklé způsoby jak nový návrh pojmout. Někdy je to velice trnitá cesta, ale na druhou stranu je o to větší radost dobrat se nějakého zajímavého výsledku. Věřím, že právě netradičnost konstrukce, by mohla ve velice konkurenčním obuvním prostředí svou neobvyklostí zaujmout.

10. Slabé stránky

Vím, že na nových řešeních je nejtěžší najít nejmenší detaily, tak aby byl funkční design plně účelový. Každá lepší obuvnická společnost nebo designér u vývoje nových technologií věnuje také podstatnou část testování a zdokonalování.

Věřím, že by mohlo být vznešeno mnoho námitek z hlediska funkčnosti, ale když bude tento koncept brán jako první krok jakési studie zjednodušování obuvi, může to být zajímavý krok v myšlení v sestavování a konstrukci obuvi.

Snažila jsem se své návrhy řemeslně zpracovat co nejlépe, i když vím, že vše nedopadlo zcela na výbornou. Některé kroky jako například výrobu dřevěných klínů, jsem nakonec přenechala profesionálům, jelikož jsem díky náročnosti opracování neměla v místě výroby k dispozici veškerá náčiní, a tak by zhotovování časově podstatně prodloužilo.

Tvarově je většina klínů zpracována celkem obstojně, ale v detailu je při bližším zkoumání patrná nedostatečná opatrnost při opracování. U většiny je kvalita ještě přijatelná, u několika kusů bych však reklamovala, kdyby to bylo časově možné. Bohužel u těch, které jsem obdržela jako poslední, byla kvalita nejméně uspokojující.

Při samotné práci z kůží jsem se snažila o dobrou preciznost zpracování, ale vím, že rezervy v této části také jsou. Jde především o šití předem tvarovaných trojrozměrných celků, v němž jsem si během výroby celé práce teprve sbírala zkušenosti.

Aplikace ztužovací hmoty byla posledním krokem ve výrobě. I v této části najdeme detaily, které by mohly být provedeny lépe, věřím však, že provedení nesnížilo celkové zpracování kolekce.

11. Seznam použitých zdrojů

knižní a periodická literatura:

BLATTNER, Max. Everything about shoes. Švýcarsko 2009. ISBN 978-3-9523252-4-7

HALD, Margherthe. Primitive shoes. Kodaň 1972. ISBN 87-480-72 82-6

FIELD, Ch., FIELD, P. Design pro 21. století. Kolín, Praha : Slovart ; Taschen, 2004. ISBN 80-7209-619-2

FAIRS, Marcus. Design 21. století: Nové ikony designu: od masového trhu k avantgardě. Praha: Slovart, 2007. ISBN 978-80-7209-970-2

internetové zdroje:

HRON, Michal. Bez něj by Iphone nevznikl, ale nikdo ho nezná, Sir Jonathan Ive. [online]. [cit. 2014-02-13]. Dostupné z:
http://mobil.idnes.cz/sefdesigner-apple-jonathan-ive-dzv-/mob_tech.aspx?c=A130318_112416_mob_tech_hro

RICHMOND, Shane. Jonathan Ive interview: simplicity isn't simple [online]. [cit. 2014-02-13]. Dostupné z:
<http://www.telegraph.co.uk/technology/apple/9283706/Jonathan-Ive-interview-simplicity-isnt-simple.html>

HUSTÁK, Jan. Mocasíny – poděkujme za ně indiánům. [online]. [cit. 2014-03-27]. Dostupné z: <http://www.panskapasaz.cz/blog/mocasiny-dekujme-za-ne-indianum/>

Wikipedia. Gideon Sundback. [online]. [cit. 2014-02-19]. Dostupné z:
http://en.wikipedia.org/wiki/Gideon_Sundback

Wikipedia. Dřevo. [online]. [cit. 2014-03-03]. Dostupné z:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C5%99evo>

Wikipedia. Kaučuk. [online]. [cit. 2014-02-10]. Dostupné z:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Kau%C4%8Duk>

Firma Elchemco. Ochranné laky a tmely. [online]. [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://www.elchemco.cz/rubriky/laky-na-ochranu-osazenych-desek-plosnych-spoju-soucastek-modulu-v-elektronice-elektrotechnice-proti-vlhkosti/>

Firma Elchemco. Silikonový kaučuk. [online]. [cit. 2014-03-13]. Dostupné z: <http://web.elchemco.cz/silikonovy-neroztekavy-tixotropni-kaucuk-rtv-ochranu-desek-plosnych-spoju-elektroniky-elektronickych-soucastek-vlhkosti-sc4188.php>

12. Resumé

In my dissertation, I dealt with new approaches in shoe manufacturing as a reaction to observing the development of current trends. Among other things, speed and simplicity have become a sign of the fast times we are living in.

Following the study of the evolution of primitive footwear through to the common constructions used today, I decided to base my work on maximum simplification in shoe assembly.

My source of inspiration was primitive shoes, which I attempted to adapt to today's needs.

The result is a kind of study, which, as a result of experimenting, points to the possibility of simplification in footwear manufacturing and looking for only that which is important for a specific purpose.

I therefore created a mini-collection with minimalistic design for six pairs of shoes, which are based on non-traditional construction. It is arranged to represent both the more classic models and the less traditional. The models are supplemented with wedges of geometric shapes.

Common footwear materials, such as leather and wood, are used in a non-traditional rendition of overall manufacturing and the look of the collection. The unusual construction, which is made possible by using a zipper, is supplemented with an experimental substitution of the sole in the form of application of a rubber material to strengthen the natural material – leather.

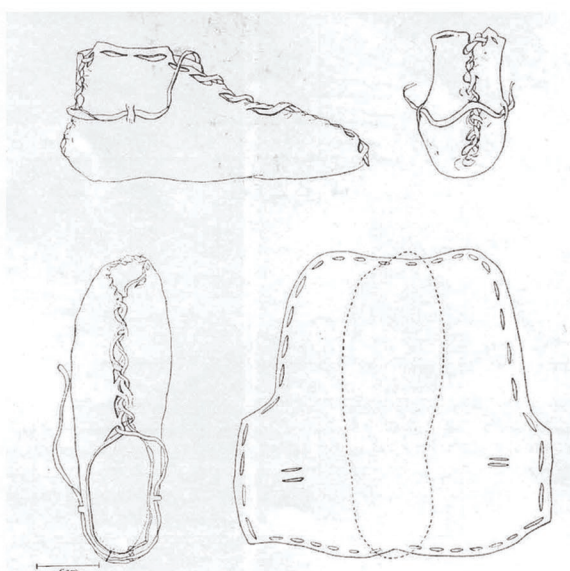
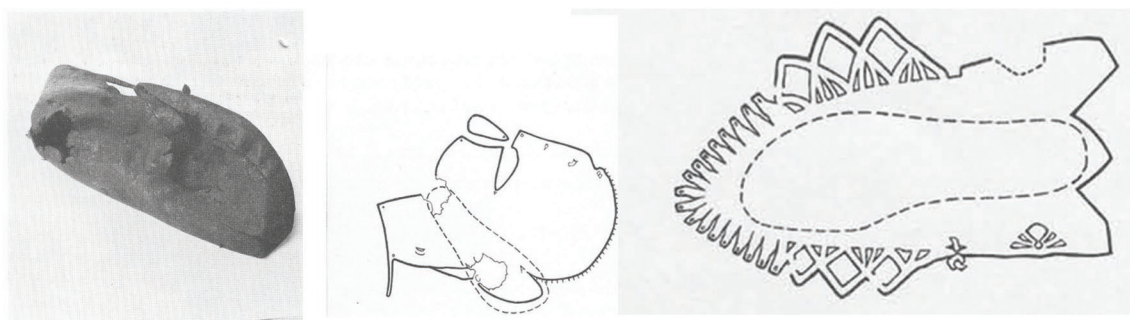
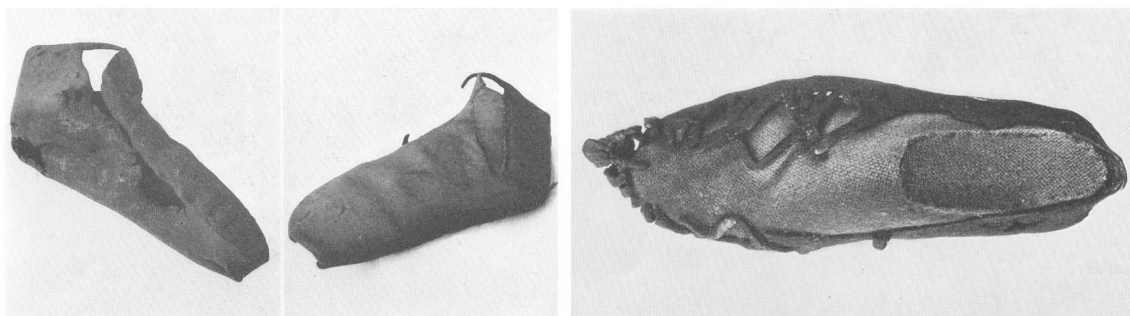
13. Seznam příloh

příloha 1	rešerše aktuálních trendů
příloha 2–4	rešerše primitivních bot
příloha 5	druhy konstrukcí
příloha 6	materiály kolekce
příloha 7–10	jednotlivé návrhy
příloha 11	kolekce
příloha 12	kolekce barevně
příloha 13–19	postup práce
příloha 20	logo značky
příloha 21–35	fotografie kolekce

příloha 1

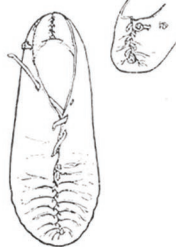
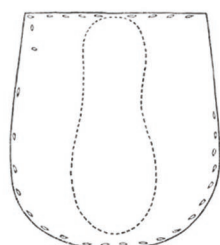
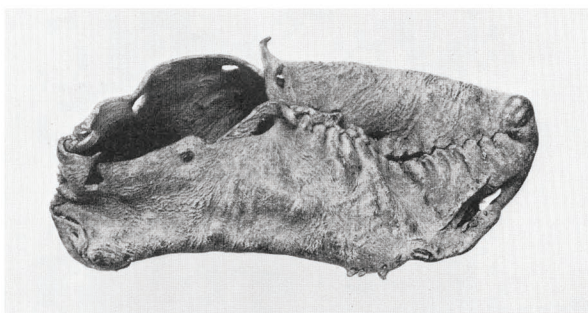

příloha 2¹

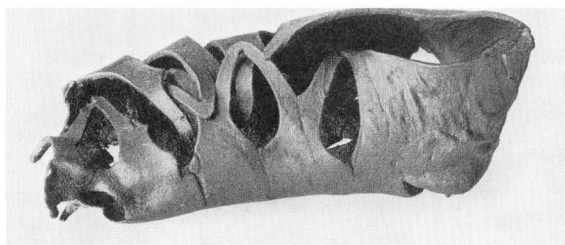
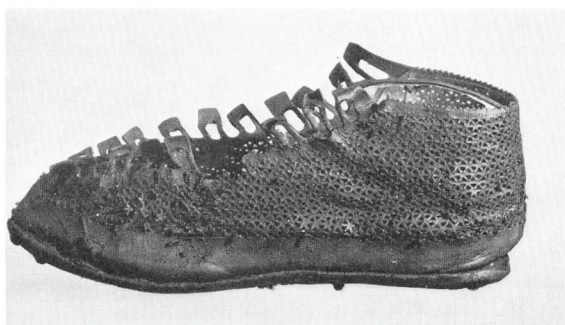
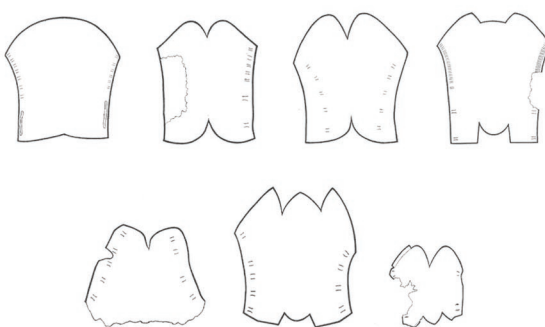
¹ HALD, Margherthe. Primitive shoes. Kodaň 1972

příloha 3²

² HALD, Margherthe. Primitive shoes. Kodaň 1972

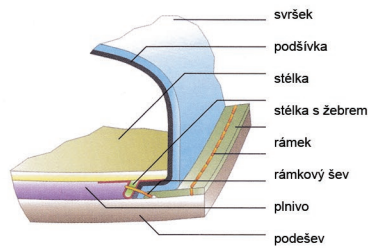
příloha 4³

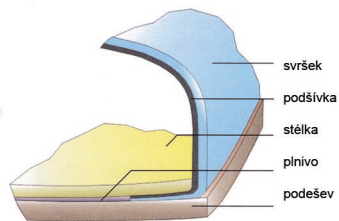
³ HALD, Margherthe. Primitive shoes. Kodaň 1972

příloha 5⁴

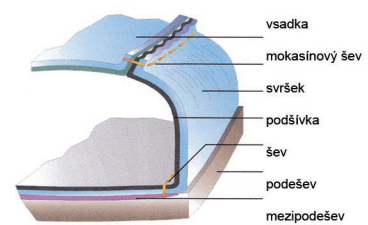
konstrukce s rámkem

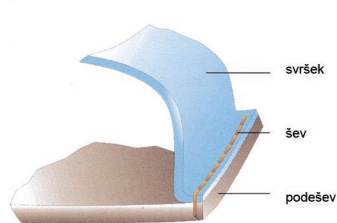
lepená

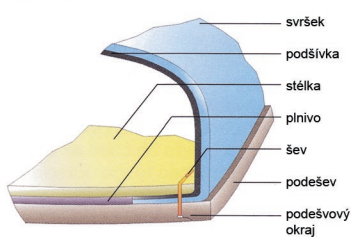
mokasína

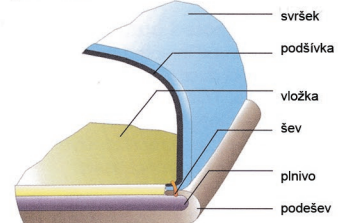
flexibilní

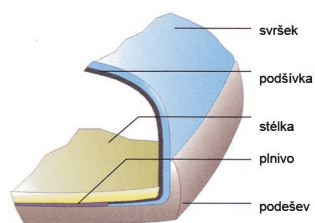
Blakeova

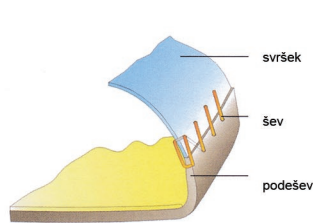
pohodlná

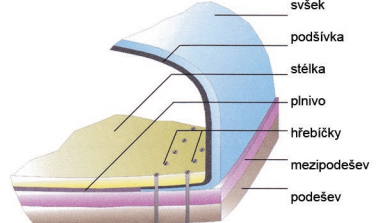
vulkanizovaná

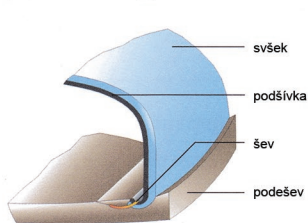
Sahara

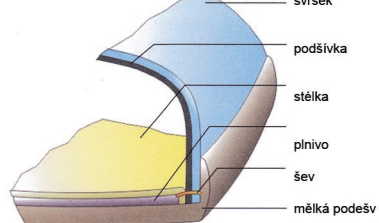
hřebíčková

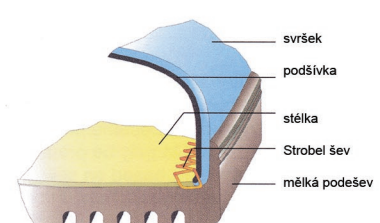
převrácená s krytým švem

vstříkovaná

Strobel

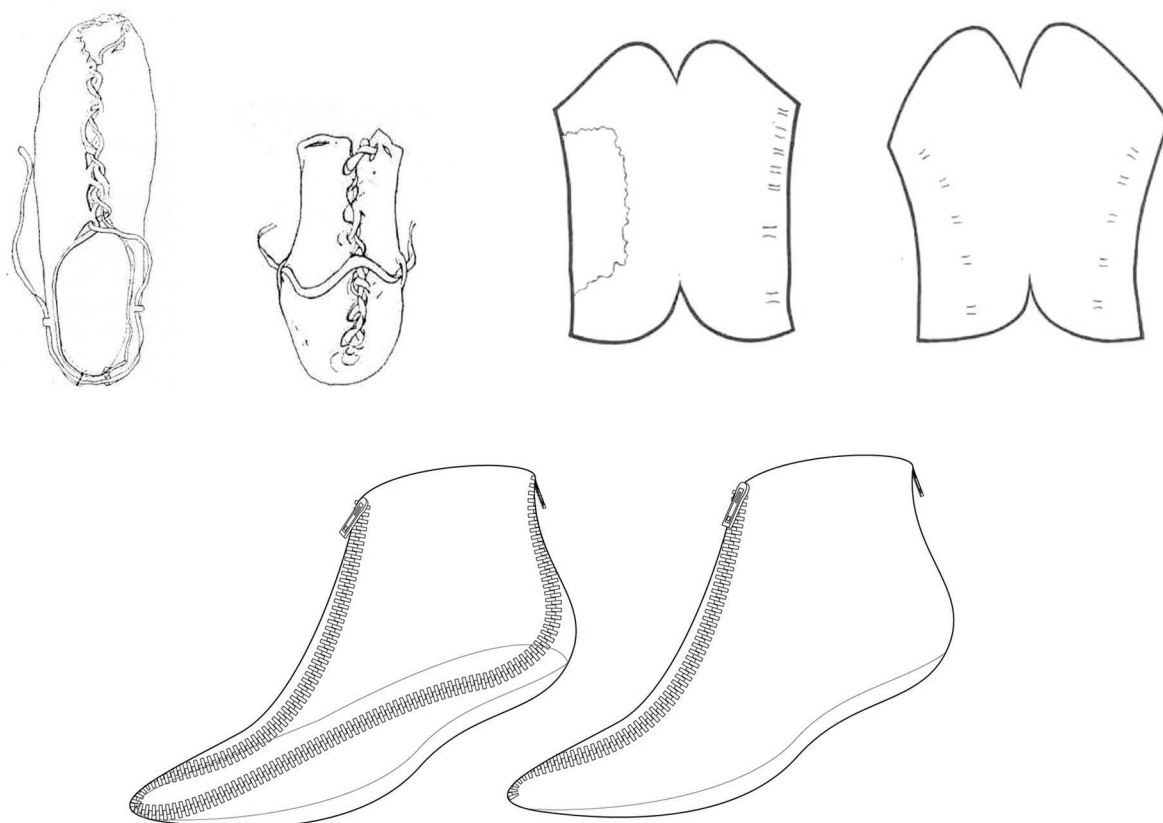

⁴ BLATTNER, Max. Everything about shoes. Švýcarsko 2009

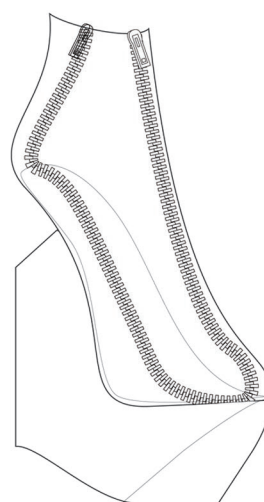
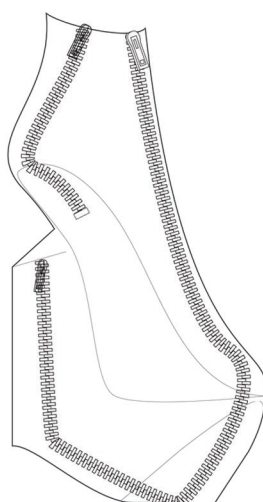
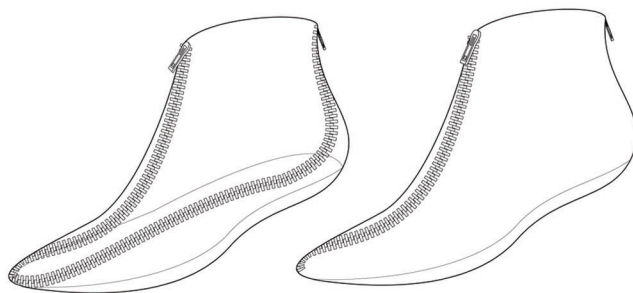
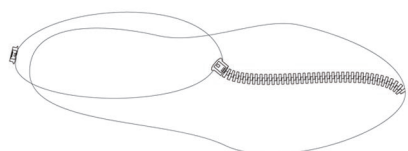
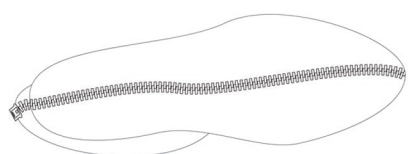
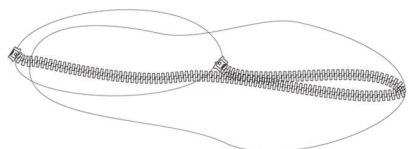
příloha 6

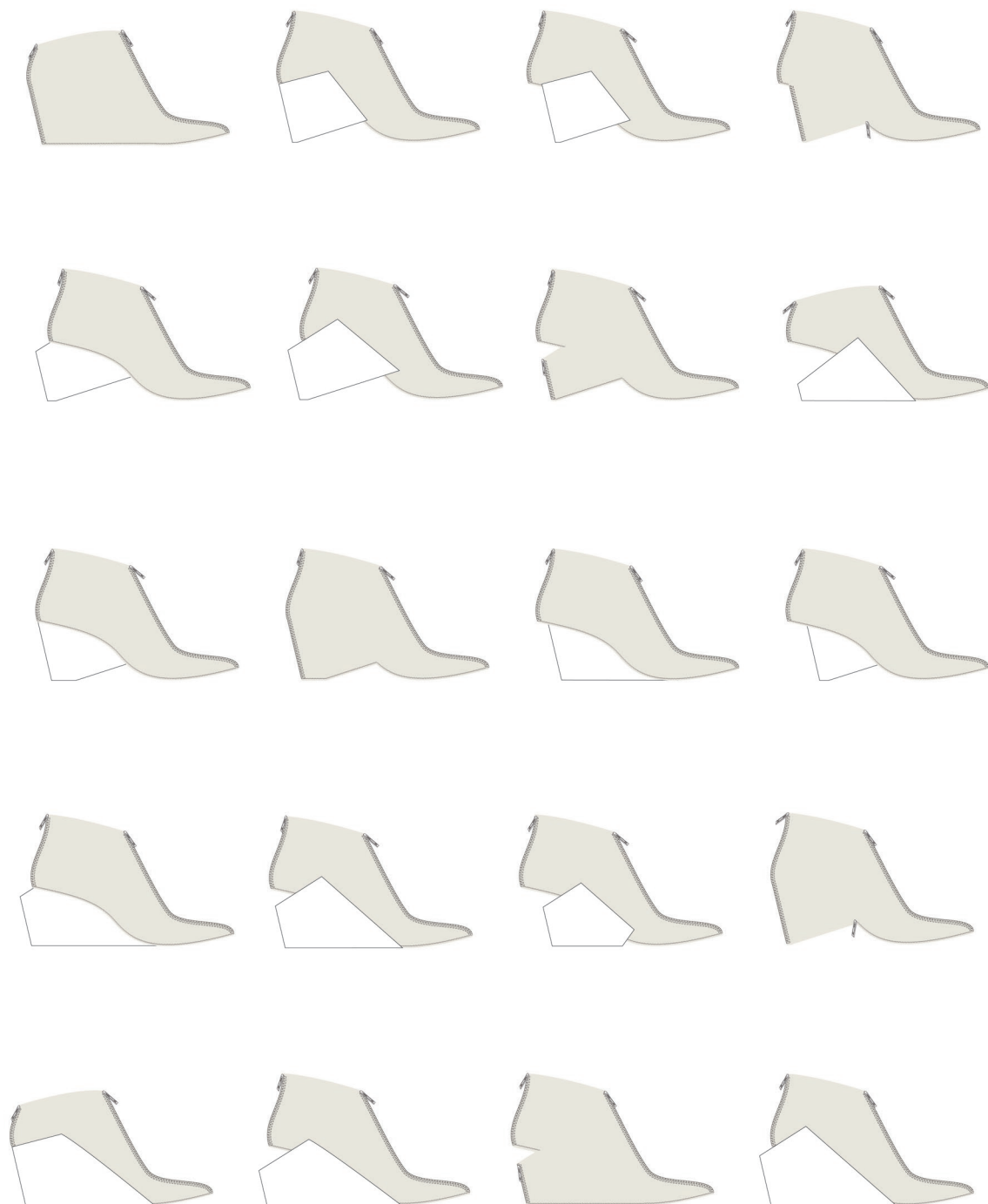
příloha 7

příloha 8

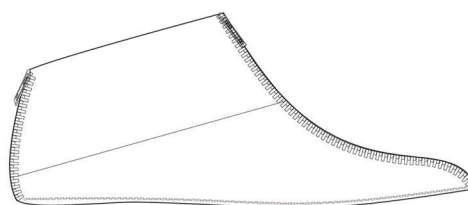
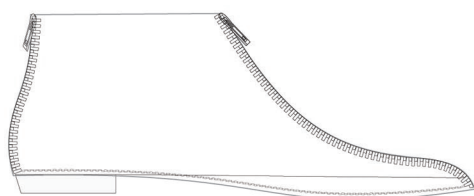
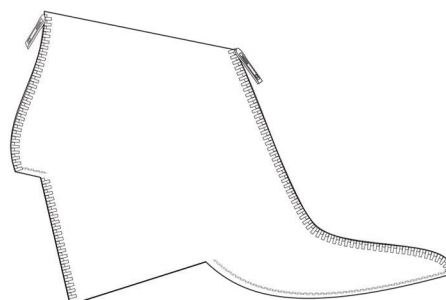
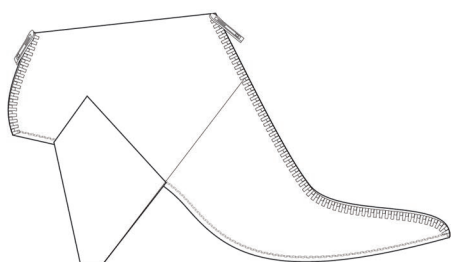
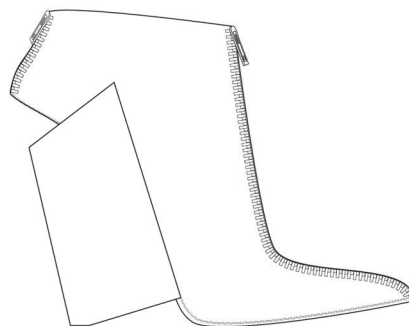
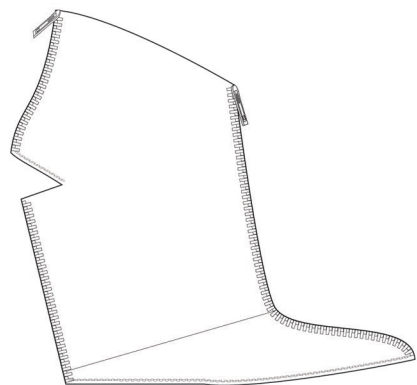
příloha 9

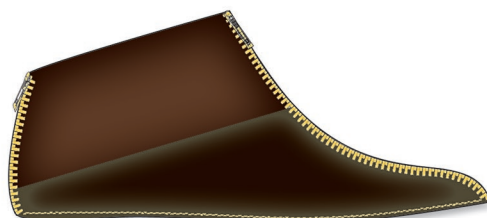
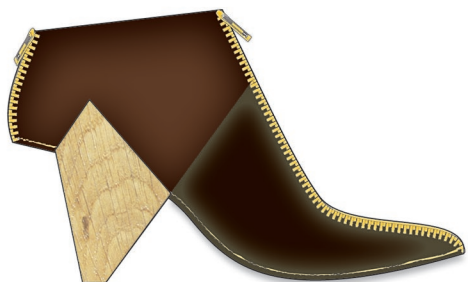
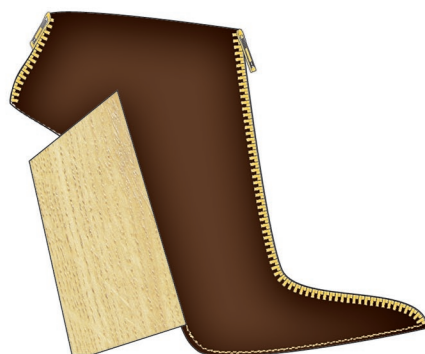
příloha 10

příloha 11

příloha 12

příloha 13

příloha 14

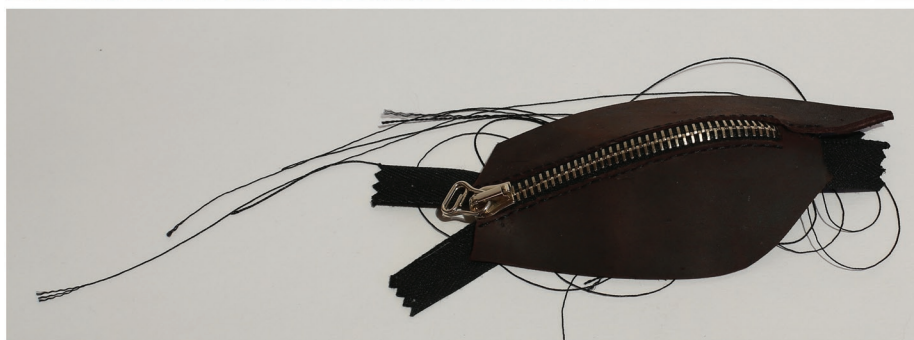
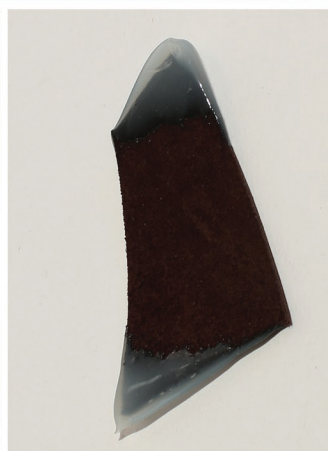
příloha 15

příloha 16

příloha 17

příloha 18

příloha 19

l'mark

příloha 21⁵

⁵ fotograf David Markovič

příloha 22⁶

⁶ fotograf David Markovič

příloha 23⁷

⁷ fotograf David Markovič

příloha 24⁸

⁸ fotograf David Markovič

příloha 25⁹

⁹ fotograf David Markovič

příloha 26¹⁰

¹⁰ fotograf David Markovič

příloha 27¹¹

¹¹ fotograf David Markovič

příloha 28¹²

¹²fotograf David Markovič

příloha 29¹³

¹³ fotograf David Markovič

příloha 30¹⁴

¹⁴ fotograf David Markovič

příloha 31¹⁵

¹⁵ fotograf David Markovič

příloha 32¹⁶

¹⁶ fotograf David Markovič

příloha 33¹⁷

¹⁷ fotograf David Markovič

